

Załącznik
do Uchwały Nr 565/2024
Zarządu Województwa Opolskiego
z dnia 23 lipca 2024 r.

I. W wyniku przeprowadzonej analizy przedłożonego projektu dokumentu oraz na podstawie *Planu zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego* przyjętego uchwałą Nr VI/54/2019 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 24 kwietnia 2019 r. (Dz. Urz. Woj. Opolskiego z 2019 r., poz. 1798 z dnia 14.05.2019 r.) oraz *Strategii rozwoju województwa opolskiego Opolskie 2030* przyjętej uchwałą Nr XXXIV/355/2021 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 4 października 2021 r., stwierdzono, że cele i kierunki rewitalizacji oraz planowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne *Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Ujazd na lata 2024-2030*, są zgodne z polityką rozwoju samorządu województwa, ustaloną w ww. dokumentach.

1. *Plan zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego (PZPWO)*

PZPWO wskazuje gminę Ujazd jako obszar w strefie zewnętrznej miejskiego obszaru funkcjonalnego ośrodka subregionalnego – miasta Kędzierzyn-Koźle. Natomiast miasto Ujazd jest lokalnym ośrodkiem rozwoju przeznaczonym do obsługi mieszkańców gminy w zakresie usług podstawowych. Według PZPWO miasto wymaga wzmocnienia funkcji gospodarczych i społecznych. W kierunkach zagospodarowania przestrzennego tego obszaru jako jeden z podstawowych kierunków wskazuje się potrzebę rewitalizacji terenów o szczególnym nasileniu problemów społecznych, ekonomicznych i przestrzennych, natomiast w zasadach zagospodarowania wskazuje się na racjonalne gospodarowanie zasobami przestrzeni poprzez intensyfikację zagospodarowania istniejącego (w tym na rewitalizację terenów zdegradowanych i wykorzystywanie istniejących rezerw terenowych).

Projekt *Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Ujazd na lata 2024-2030* poprzez wyznaczenie obszarów rewitalizacji, przypisanie im celów, kierunków i działań, wykazuje zgodność z polityką przestrzenną regionu określoną w PZPWO.

Ponadto projekt GPR jest spójny z wyzwaniem rozwoju przestrzennego określonymi w PZPWO, w szczególności z poprawą ładu przestrzennego oraz dostosowaniem do skutków zmian klimatycznych. Jednocześnie stwierdza się, że zachowano spójność dokumentu z ustalonymi w planie zasadami gospodarowania przestrzenią i kierunkami zagospodarowania przestrzennego.

2. *Strategia Rozwoju Województwa Opolskiego Opolskie 2030*

Po analizie projektu GPR dla gminy Ujazd (Projekt) stwierdzono, że zachowuje on spójność ze Strategią Rozwoju Województwa Opolskiego Opolskie 2030. Autorzy potwierdzają to w rodz. 12 w tabeli na str. 78 wskazując na odpowiednie cele operacyjne i kierunki działań Strategii Opolskie 2030 oraz Projektu.

Nie mniej, ze względu na zawartą treść, prosimy o korektę tytułu rozdziału 12. POWIĄZANIA Z KLUCZOWYMI DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI I PLANISTYCZNYMI GMINY na np.: „POWIĄZANIA Z KLUCZOWYMI DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI I PLANISTYCZNYMI WYŻSZEGO RZĘDU I GMINY”.

Dodatkowo, dla zachowania porządku i hierarchii dokumentów sugerujemy zmianę kolejności zapisów na str. 8 z:

- Strategia Rozwoju Województwa Opolskiego Opolskie 2030,
- Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju,
- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030,

- Krajowa Polityka Miejska 2030.

na następującą:

- Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju,
- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030,
- Krajowa Polityka Miejska 2030,
- Strategia Rozwoju Województwa Opolskiego Opolskie 2030.

II. Równocześnie przekazujemy poniżej wyniki **wstępnej analizy projektu dokumentu w aspekcie GPR pełniącego funkcję strategii IIT**

Zgodnie z zapisami art. 36 ust. 4 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. *o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027* (tzw. ustawa wdrożeniowa) Instytucja Zarządzająca wydaje opinię w zakresie możliwości finansowania strategii IIT (GPR pełniącego funkcję strategii IIT) opracowanej na podstawie ustawy z dnia 9 października 2015 r. *o rewitalizacji* pod warunkiem spełnienia wymogów art. 29 rozporządzenia ogólnego) w ramach programu regionalnego w perspektywie 2021-2027.

Opinia IZ dla GRP (w zakresie możliwości finansowania strategii IIT) w ramach programu regionalnego wydawana jest w trybie art. 36 ust. 4 ustawy wdrożeniowej, tj. na zasadach określonych dla strategii IIT, w terminie 60 dni od dnia otrzymania przez IZ przyjętego przez gminę dokumentu.

Powyższe oznacza, że w celu wydania opinii i wpisania GPR przez IZ FEO 2021-2027 do wykazu pozytywnie zaopiniowanych programów w zakresie możliwości ich finansowania z FEO 2021-2027, gmina zobowiązana jest do złożenia dokumentu GPR wraz z uchwałą rady gminy w sprawie przyjęcia GPR oraz opiniami wydawanymi przez podmioty wymienione w art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy *o rewitalizacji*.

Ponieważ przedmiotowa opinia IZ FEO 2021-2027 ma miejsce na wniosek gminy przed złożeniem pierwszego projektu rewitalizacyjnego do dofinansowania i jest dokonywana na podstawie **przekazanego przez gminę projektu GPR na obecnym etapie IZ dokonała roboczej weryfikacji projektu GPR Gminy Ujazd** pod kątem elementów wynikających z art. 29 rozporządzenia ogólnego 2021/1060 oraz art. 36 ustawy wdrożeniowej.

W myśl powyższego projekt GPR Gminy Ujazd był weryfikowany pod kątem zawarcia w nim podstawowych elementów właściwych dla strategii IIT, takich jak:

1. syntezy diagnozy obszaru realizacji IIT wraz z analizą problemów, potrzeb i potencjałów rozwojowych, w tym wzajemnych powiązań gospodarczych, społecznych i środowiskowych;
2. celów, jakie mają być zrealizowane w ramach IIT, ze wskazaniem wykorzystanego podejścia zintegrowanego, oczekiwanych wskaźników rezultatu i produktu powiązanych z realizacją właściwego programu;
3. listy projektów realizujących cele, o których mowa w pkt 2, wraz z informacją na temat sposobu ich wskazania oraz powiązania z innymi projektami;
4. opisu procesu zaangażowania partnerów społeczno-gospodarczych oraz właściwych podmioty reprezentujących społeczeństwo obywatelskie, podmiotów działających na rzecz ochrony środowiska oraz podmiotów odpowiedzialnych za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji w pracach nad przygotowaniem i wdrażaniem strategii IIT.

W związku z tym, iż zgodnie z zapisami projektu GPR Gminy Ujazd, dokument ma pełnić funkcję strategii IIT w kontekście zapisów art. 29 rozporządzenia ogólnego, **stwierdza się, iż dokument zawiera elementy właściwe dla strategii IIT.**

W kontekście **listy projektów** ujętych w rozdziale 5. *Opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych* – wyjaśniamy, że w przypadku gdy program *Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027* (FEO 2021-2027) planowany jest jako potencjalne źródło współfinansowania działań rewitalizacyjnych, to wsparcie takie możliwe jest w Priorytecie 10 *Fundusze Europejskie na wzmacnianie potencjałów endogenicznych opolskiego* (w przypadku gmin miejsko-wiejskich jest to działanie 10.2 *Rewitalizacja na obszarach miejskich*).

Zgodnie z interwencją zaplanowaną w ramach FEO 2021-2027 w obszarze rewitalizacji wsparcie skierowane będzie wyłącznie na następujący typ projektu „**Fizyczna regeneracja i bezpieczeństwo przestrzeni publicznych, mająca na celu realizację kompleksowych, zintegrowanych działań na rzecz: lokalnej społeczności i gospodarki, ładu przestrzennego i zrównoważonego gospodarowania przestrzenią, skoncentrowanych terytorialnie i prowadzonych przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji**”. Interwencje w obszarze rewitalizacji finansowane będą ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

Powyższe nie oznacza, że w ramach GPR nie można ujmować innych rodzajów przedsięwzięć rewitalizacyjnych, jednak w przypadku projektów, których potencjalnym źródłem finansowania ma być działanie 10.2 FEO 2021-2027, muszą się one wpisywać w ww. typ projektu.

Ewentualne uzupełnienie rewitalizacyjnych projektów infrastrukturalnych finansowanych w ramach działania 10.2 *Rewitalizacja na obszarach miejskich* FEO 2021-2027 o elementy „miękkie” możliwe jest pod warunkiem ich zgodności z celami Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (w ramach cross-finansingu - na poziomie 15%).

Zaznacza się, że w ramach działań rewitalizacyjnych planowanych do finansowania ze środków FEO 2021-2027 możliwe jest **wsparcie istniejącej infrastruktury**. Natomiast tylko w wyjątkowych okolicznościach, po przedstawieniu wyczerpującego uzasadnienia przez wnioskodawcę możliwe będzie wsparcie dla nowych inwestycji.

III. Przekazujemy również poniżej wyniki wstępnej analizy projektu GPR **w zakresie wymogów stawianych przez ustawę o rewitalizacji;**

Zaktualizowany dokument Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej *Zasady realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027* oraz Procedury Instytucji Zarządzającej FEO 2021-2027 dotyczącej opiniowania Gminnych Programów Rewitalizacji w województwie opolskim (Uchwała nr 9371/2023 Zarządu Województwa Opolskiego z 24.04.2023 r.) określają, że w celu wydania opinii i wpisania GPR przez IZ FEO 2021-2027 do wykazu pozytywnie zaopiniowanych programów, zarząd województwa ma przeanalizować spełnienie przez uchwalony GPR warunków wymienionych w art. 15 ust. 1.

W związku z tym, w wyniku przeprowadzonej weryfikacji projektu *Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Ujazd na lata 2024-2030* (GPR) w zakresie wymogów stawianych przez ustawę o rewitalizacji, stwierdzono, że analizowany projekt dokumentu:

- **został sporządzony dla obszaru rewitalizacji** wyznaczonego w drodze uchwały rady gminy (uchwała nr II.16.2024 Rady Miejskiej w Ujeździe z dnia 28 maja 2024 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Ujazd), na podstawie diagnozy delimitacyjnej. Na podstawie dokonanej analizy wyodrębniono obszar zdegradowany Gminy Ujazd, tj. jednostki: Ujazd, Sieroniewice, Olszowa, Zimna Wódka i Stary Ujazd oraz obszar

rewitalizacji składający się z 3 podobszarów: Ujazd, Zimna Wódka i Olszowa, wyodrębnione z jednostek o tej samej nazwie. (Rozdz. 3.2, str. 31-40).

- wskazuje, że obszar rewitalizacji obejmuje tereny nieprzekraczające 20% powierzchni gminy (54,64 ha, tj. 0,66% powierzchni całej gminy Ujazd) oraz tereny zamieszkałe przez nie więcej niż 30% mieszkańców gminy (899 osoby, tj. 14,5% mieszkańców gminy Ujazd) (Rozdz. 3.2, str. 39).
- **zawiera szczegółową diagnozę** czynników i zjawisk kryzysowych oraz lokalnych potencjałów wraz z analizą negatywnych i pozytywnych zjawisk w poszczególnych sferach problemowych (w tym społeczna, gospodarcza, środowiskowa, przestrzenno-funkcjonalna, techniczna). Zidentyfikowano potencjały i problemy obszaru rewitalizacji. (Rozdz. 4, str. 41-48).
- **w wystarczający sposób opisuje powiązania GPR z dokumentami strategicznymi gminy**, w tym ze *Strategią Rozwoju Gminy Ujazd na lata 2015-2025, Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Ujazd na lata 2021-2027, Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, Programem Ochrony Środowiska dla Gminy Ujazd na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028* (Rozdz. 12, str. 81-83).
- **zawiera opis wizji** stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji, określoną na podstawie diagnozy obszaru rewitalizacji oraz wizji rozwoju gminy. W jego ramach wskazuje się na kluczowe zagadnienia problemowe dla obszaru rewitalizacji. (Rozdz. 5, str. 48-49).
- **zawiera cele oraz odpowiadające im kierunki działań** służących eliminacji negatywnych zjawisk, planowanych do realizacji na obszarze rewitalizacji. Wyznaczono trzy cele, tj.:
 - 1) Atrakcyjna oraz dostosowana do potrzeb społeczności przestrzeń publiczna i półpubliczna;
 - 2) Zintegrowani, aktywni społecznie i zawodowo mieszkańcy;
 - 3) Warunki bytowe mieszkańców dostosowane do ich potrzeb poprzez budowę i modernizację infrastruktury technicznej, przy zachowaniu standardów ochrony środowiska.Realizacja ww. celów ma być możliwa poprzez realizację kierunków działań, które są uszczegółowieniem wyznaczonych celów. (Rozdz. 6, str. 49-50).
- w ramach opisu przedsięwzięć rewitalizacyjnych **zamieszczono charakterystykę podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych** w formie dziewięciu kart przedsięwzięć. W ramach uporządkowanych tabel-fizyk z opisami zawarto w odniesieniu do każdego przedsięwzięcia: tytuł, opis, podmiot realizujący, zakres zadań, lokalizację, szacowaną wartość, termin realizacji, rezultaty przedsięwzięcia, efekt, wskaźniki i opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami. Ujęto także przedsięwzięcia rewitalizacyjne służące realizacji celu publicznego określonego w art. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2020 r. poz. 1990 oraz z 2021 r. poz. 11 i 234). (Rozdz. 7.1, str. 51-61).
- **Zawiera charakterystykę pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych**, mających na celu wzmocnienie podstawowych działań rewitalizacyjnych, realizujących kierunki działań służących eliminacji lub ograniczeniu negatywnych zjawisk. (Rozdz. 7.2, str. 62).
- **wskazuje przedsięwzięcia rewitalizacyjne, które są kompleksowe**, tzn. razem stanowią kompleksową odpowiedź na zdiagnozowane w obszarze rewitalizacji problemy i mogą stanowić źródło szerszego oddziaływania (Rozdz. 7, str. 51-62).

- w GPR nie wskazano przedsięwzięć rewitalizacyjnych realizowanych poza obszarem rewitalizacji
- Tytuł działu „Mechanizm integrowania działań oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych” (Rozdz. 7.3 str. 63) sugeruje, że zawiera on opis mechanizmów integrowania działań oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych, jednak takiego opisu w treści nie ma. Przedstawiono jedynie opis komplementarności przedsięwzięć. **Sugeruje się ponowną analizę działu i uzupełnienie brakujących treści.**
Integracja polegać powinna m.in. na powiązaniu działań koncepcyjnych, organizacyjnych i finansowych przy wykorzystaniu mechanizmów integracji na poziomie celów, partycypacji społecznej i zarządzania wdrażaniem, w myśl zasad kompleksowości, koncentracji i komplementarności interwencji.
- **zawiera opis komplementarności przedsięwzięć rewitalizacyjnych** w poszczególnych wymiarach, w tym komplementarność przestrzenną, problemową, proceduralno-instytucjonalną, międzyokresową i źródeł finansowania (Rozdz. 7 str. 63-65).
- **określa szacunkowe/indykatywne ramy finansowe** gminnego programu rewitalizacji, przedstawione w formie tabelarycznej, dla projektów podstawowych (Tabela 17, str. 67-68). Wskazuje się również, że w planowaniu finansowania przewiduje się również środki prywatne (Przedsięwzięcie nr 8).
- **zawiera wystarczający opis struktury zarządzania** realizacją gminnego programu rewitalizacji wraz z obowiązkami Koordynatora Rewitalizacji i Komitetu Rewitalizacji oraz ramowy harmonogram realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych (Rozdz. 10, str. 72-74).
- **zawiera opis sposobu zaangażowania partnerów** w pracach nad przygotowaniem i wdrażaniem GPR (tj. partnerów społeczno-gospodarczych oraz podmiotów reprezentujących społeczeństwo obywatelskie, podmiotów działających na rzecz ochrony środowiska oraz podmiotów odpowiedzialnych za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji), w tym mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców i innych podmiotów w proces rewitalizacji i procedury uspołecznienia procesów na każdym etapie tworzenia dokumentu, tj.: konsultacji uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji; przystąpienia do opracowania GPR Gminy Ujazd; konsultacji projektu GPR i jego przyjęcia oraz podczas wdrażania dokumentu. Opisano mechanizmy włączania interesariuszy w proces rewitalizacji, a także poszczególne formy partycypacji społecznej (rozdz.15, str. 184-196). **Niemniej dokument należy uzupełnić o informację nt. zaangażowania partnerów społecznych w naborze przedsięwzięć rewitalizacyjnych** (Rozdz.9 i 9.1, str. 69-72)
- **wskazuje system monitorowania, oceny aktualności i stopnia realizacji programu.**
W rozdziale tym jednak nie ujęto m.in.:
 - wskaźników monitorowania, a jedynie zagadnienia podlegające monitorowaniu
 - źródeł danych,
 - analizy ryzyk.**Sugeruje się ponowną analizę i uzupełnienie treści** (Rozdz. 11, str. 74-77).
- wskazano na brak konieczności **zmiany w uchwałach** (o których mowa w art.21 ust.1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (t. j. Dz.U. 2023 poz. 725) – rozdz. 13, str. 84.

- nie określa niezbędnych zmian w uchwale rady gminy dot. zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji. **Sugeruje się uzupełnienie tej informacji, zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 11 ustawy o rewitalizacji.**
- wskazano, że na obszarze rewitalizacji nie planuje się **ustanowienia Specjalnej Strefy Rewitalizacji**, o której mowa w art. 25 ustawy o rewitalizacji (rozdz. 13, str. 84).
- **opisuje sposób realizacji gminnego programu rewitalizacji w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego**, w tym wskazuje na **brak konieczności zmian** w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego (rozdz. 13, str. 84);
- **ma dołączone załączniki graficzne przedstawiające podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji** (trzech podobszarów) sporządzone na mapie w skali 1:2000 opracowanej z wykorzystaniem treści mapy zasadniczej (załączniki nr 1-3 do dokumentu GPR, 3 arkusze, str. 88).

Na podstawie przeprowadzonej dalszej weryfikacji, stwierdzono, że do projektu GPR **nie dołączono formy cyfrowej mapy obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji**, stanowiącej załącznik do uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Należy pamiętać, że na etapie formalnego opiniowania dokumentu gminnego programu rewitalizacji w celu wydania opinii i wpisania GPR przez IZ FEO 2021-2027 do wykazu pozytywnie zaopiniowanych programów, **gmina zobowiązana jest do złożenia dokumentu GPR wraz z uchwałą rady gminy w sprawie przyjęcia GPR, opiniami wydawanymi przez podmioty wymienione w art. 14 ust. 2 pkt 4 ustawy o rewitalizacji, oraz z dołączoną formą cyfrowej mapy obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji**, stanowiącej załącznik do uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Przez mapę cyfrową należy rozumieć mapę w wersji wektorowej (np. format SHP, DXF) posiadającą reprezentację geometryczną określoną w obowiązującym państwowym systemie odniesień przestrzennych (np. układ PL1992 lub PL-2000). Po umieszczeniu GPR w wykazie, mapa zostanie wykorzystana do zasilenia komponentu dotyczącego rewitalizacji w systemie informacji przestrzennej województwa opolskiego (Geoportal).

Podsumowując, formalny proces opiniowania i wpisania GPR Gminy Ujazd przez IZ FEO 2021-2027 do wykazu zostanie przeprowadzony zgodnie z procedurą przyjętą Uchwałą nr 9371/2023 Zarządu Województwa Opolskiego z dnia 24 kwietnia 2023 r. w sprawie przyjęcia Procedury Instytucji Zarządzającej FEO 2021-2027 dotyczącej opiniowania Gminnych Programów Rewitalizacji w województwie opolskim.

W związku z powyższym oraz mając na uwadze art. 36 ustawy wdrożeniowej, **formalny proces opiniowania GPR przez IZ FEO 2021-2027 będzie obejmował weryfikację w zakresie możliwości finansowania strategii IIT (GPR pełniący funkcję strategii IIT opracowany na podstawie ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. pod warunkiem spełnienia wymogów art. 29 rozporządzenia ogólnego) w ramach programu regionalnego FEO 2021-2027, zgodnie z ustawą wdrożeniową.**

Tym samym, niniejsza weryfikacja przeprowadzona na obecnym etapie projektu *Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Ujazd na lata 2024-2030* nie stanowi ww. opinii. Aby uchwalony GPR spełniał te wymagania i mógł być podstawą ewentualnego ubiegania się o dofinansowanie ze środków FEO, powinien spełniać przedłożone powyżej warunki.